

A kétarcú Föld

„Ó Atyaistennek kedves, szép leánya,
Krisztus Jézus anyja, Szentlélek mátkája.”
(Boldogasszonyanyánk)

A Kezdet előtt

A Kezdet előtt a Kezdettelen volt: „Mert mielőtt a teremtmények lettek volna, Isten sem volt »Isten« – Ő volt, aki volt. És miután a teremtmények teremtett lényekké lettek, Isten azután sem vált önmagában Istenné, hanem vált Istenné a teremtményekben.” (Eckhart mester) A születés előtti (a primordiális) Legfelsőbb Lényeknek vagy Égnek is nevezik, mivel nem születik és nem is hal meg, tehát állandó, ezért nem lehet kettős (duális) természetű, így Mozdulatlan Mozgatónak is hívják. Belőle árad ki „kedves, szép leánya” (és Hozzá is tér vissza), a tapasztalati világ, a Föld, ami, mivel mozgásos, mulandó lényességű, ezért nem lehet nem kettős (duális) jellegű, mint René Guénon írja: „Az egyetlen megnyilvánulás folyamata: minden az egységből indul, és ide tér vissza, közben lép be a kettőség, az osztódás és differenciáció, amelyekből a megnyilvánuló egzisztencia származik.”

Talán felesleges említeni, hogy itt jelképekről van szó, amelyeknek természetesen semmi köztük sincs az úgynevezett „bolygó istenítéshez”...

A paradicsomi helyzet

Közvetlenül a születés után a világ és a csecsemő, majd az anya és a csecsemő Egy. Ádám és Éva tehát már megszületett, de eleinte az Eredet megkérdőjelezhetetlen ígézetében, a nem születő és nem múló kebelében él, ezért a halál még nem fenyegető. Ez a tapasztalat, életélmény egyfajta magasrendű boldogság emléknymaként él valamennyiünkben, voltaképp ez az, amit mindenki keres. Ezt követi az „én” és a „nem-én” megkülönböztetés kialakulása, gyakorlatilag ennek folytán történik meg a kiűzetés a Paradicsomból, innen kezdődik „Májá fátylának” rabul ejtő varázslata...

A Bűnbeesés és következményei

„Két út van előttem, melyiket
válasszam?” (magyar népdal)

Az a jelenséghalmaz, amit tapasztalati (empirikus) világnak hívunk, azóta létezik, amióta valaki felismeri azt. Erre lényegében a „tudás” gyümölcsének

elfogyasztása nyomán támad lehetőség, amely történés nélkülözhetetlen előfeltétele a mulandó lélek (pszichológiai ego) megizmosodása, hiszen ez a forrása a „vagyok én” és „van a világ” megkülönböztetés képességének, ami – némi előzménnyel – a homo sapiens hozzávetőlegesen háromszázezer évvel ezelőtti felbukkanásával jelenik meg, mivel igazából ettől fogva beszélhetünk a fogalmi gondolkodás, az elmúlás fenyegetésének felismeréséből fakadó hitrendszer és a tűzhasználat együttes teteleződéséről.

A Bűnbeesés nyomán tehát az Emberpár egyrészt a „teremtői” képzet mákonyába (vö.: Prométheusz), másrészt a halál igája alá kerül. Ez az ellentmondásos helyzet esélyt és veszélyt is tartogat, aminek folytán már a legeslegelejétől létezik „fel is út, le is út”. A szakrális szemléleti lehetőségéről Dmitrij Szergejevics Mereskovszkij az alábbiakat írja: „Az, amit ma kereszténységnek neveznek – Ágoston csodálatos szavai szerint – mindig is volt, a világ kezdete óta, Krisztusnak test szerint való megjelenése előtt is.” Míg a modernista hagyománnyal kapcsolatban, a neves New York-i pszichiáter-teológus Rama Poonambalam Coomaraswamy a következőket mondja: „Az »új kor« (»new age«) vallása egyáltalán nem új, az ember bukása óta jelen van.”

Az ősidők szellemi (spirituális) Aranykorában az égi természetű felhőtlenség-érzet, a születés előtti (primordiális) teljesség átszűrődésének emléknyma még erőteljes ébresztő hatást gyakorol az érzékszervi világba feledkezettre, így könnyebben haza tud térni, nincs szüksége messzemenően kidolgozott vallásokra. Míg a mai Sötét Korban már sokkal komolyabban meg kell küzdenünk azért, hogy biztosan el tudjuk választani a konkolyt a búzától, hiszen a lehúzó erő megtévesztő hatalma is kifejezettebb, mint Czako Gábor írja: „A létrontás többnyire nagyon csinos álruhákat ölt magára.”

Az életünkben megadatott legmagasabb megvalósítási lehetőség a szellemi (spirituális) másodszületés: „Íme hát már nem én élek, hanem Krisztus él bennem.” (Szent Pál) „Anütosz és Melétosz megölhetnek, de ártani nem tudnak nekem.” (Itt Epiktétosz Szókratészt idézi meg.) Illetve II. Rákóczi Ferenc: „Újjongj és vigadj, én lelkem, és adj háládat Megváltódnak, hogy azt mondhatod: többé nem féled és nem szereted e világot...” (Confessio peccatoris) És ugyanennek a megnyilvánulását lehet érezni Andrej Rubljov „Megváltó” című képén is. Amikor „helyén van az Ész”, akkor a halandó ember, kegyelem folytán, abban a kitüntetésben részesülhet, hogy Isten alázatos szolgájává tud válni a Földön, és a kötelességteljesítés, az igazságkeresés, valamint a rendszeres elcsendesülés gyakorlásának hármassága révén – a Nagy Ész meghaladó tudás, a

Szív útjára hangolódva – egyfajta önmegsemmisítésig menő Istenszolgálatot tud felmutatni, ami természetesen nemcsak az együttérzést, hanem a hamis elleni harcot is magába foglalja. A szakralitásban a legmagasabb fokú üdvözülés azonban a tényleges halállal jöhet el: „Isten országa csak a mindenestül halottak számára áll nyitva.” (Eckhart mester) Ezen irányultság fordítottja, lefelé tükröződése a „lét feledett Ész”, az önistenítő mulandó lélek ösvénye, aminek egyik sarkított változata, amikor a kis-én-t felcserélik egy még nagyobb kis-énre, és azt „nagy-én”-nek nevezik el (pl.: szolipszizmus).

A tagadás szelleme

„A szekularizmus valójában kommunikációs katasztrófa, a magasabb valóság iránti megvakulás, süketség és némaság drámája, az isteni rész elvesztése: a platóni Atlantisz-történet újratöltve.” (Baji Lázár Imre)

Van egy szakrális zen tanítás Baso mestertől: „Hiába fényesíted a cserepet, nem lesz belőle gyémánt.” Ám hallani ennek modernista zen változatát is: „Ha eleget tisztogatsz a korsódat, lámpás lesz belőle.” A vonatkoztatási rendszerek ezen ’ellentmondásosságában’ Nisszargadatta Maharádzs teremt rendet: „Ami relatív, az nem végződhet az abszolútban. Mindazonáltal a relatív elzárhatja az abszolúthoz vezető utat, mint ahogy a tejszín köpülésének a hiánya is megakadályozza a vaj kiválását.”

Ha tovább boncolgatjuk a kérdést, akkor elmondható, hogy az evilágiság központú, modernista szemléleti hagyománynak igazából két alapvetően egylényegű – ám egymással látszólagosan szembenálló – formája van:

Az egyik az anyagelvűség és kapcsolt részeinek csoportja (az ateizmus is hit), amelynek lényegiségét Karl Marx a következőképpen fejezte ki: „Isten tagadása, az élet igénylése.” Vagy, amint manapság a barcelonai villamosokon, fizetett hirdetésként olvasható: „Nincs Isten, élvezd az életet.”

A másik, az úgynevezett „új kor” („new age”) gyűjtőnéven jelentkező ál-szakrális vallási kezdeményezések csoportja: Ezen felfogások voltaképpen magva az elvilágiasított, természeti istenképen alapuló látásmód, amely örvén tetszetős, ám önellentmondásos elméleteket gyártunk afelől, hogy valamely mulandót (pl.: Élet; Ész; Ember; Természet) „Örökkévalónak” tételezhessünk (vö.: a teozófiai ihletettséggű „reinkarnációs” elképzelésekkel), amivel igazából nem érünk el mást, minthogy – a legmagasabb rendű szellemi (spirituális) megvalósítással áttatva magunkat – még jobban beleragadunk az érzékszervi világba, amely által éppen azon

„Halál” hatalmát tesszük még kifejezettebbé magunk fölött, amivel szemben, az „Élet” nevében, „világegyetemi jelentőségű” harcunkat folytatjuk (a Legfelsőbbbe vetített megkülönböztetés = princípális dualizmus).

A modernista istenkép további messzemenő következménye, hogy bármilyen emelkedett és árnyalt is legyen a kifejtés, az, voltaképp torokszorító módon, nem tud nem utánczás lenni – hiszen az alapállás mindent vissz –, amiből kifolyólag a megvalósítás óhatatlanul torzul (vö: René Guénon: „A Nagy Paródia, avagy a fordított spiritualitás”).

Rövid megjegyzés az evolúciós elmélet kapcsán

„Isten nélkül az ember nem érdekes”
(Vaszilij Rozanov)

A turáni íjészítő lovas népek között évezredek átívelően élt egy Aranykort idéző hagyomány. Amennyiben a sivatag mélyén bárki összefutott akár halálos ellenségével is, akkor a korábban táborot verő vendégbarátként kezelte és itallal kínálta az érkezőt. Szergej Bodrov „Mongol” című filmjében a nagy Dzsingisz kán apja, barátai figyelmeztetése ellenére, tovább kívánta éltetni ezt a réges-régi hagyományt, és fenéig ürtette a felajánlott kupát. A tej mérgezett volt. Egy japán történet szerint, volt egy szerzetes, aki abból élt, hogy szalmapapucsokat készített. Kirakta azokat a háza elé, az emberek elvettek egyet és az ellenértékét otthagyták. Egy napon, amikor a szerzetes kiment megnézni, hogy mi a helyzet, azt találta, hogy valaki az összes lábbelit elvitte és lótrágyát hagyott a helyükön. A szerzetes éhen halt.

A szakrális felfogás szerint a megnyilvánult világ – a Föld – bár küzdelmes jellegű, mégis alapvetően jó, mivel az Atya kebelében van, pusztán az ön- és közromboló szellemi (spirituális) „vakság” teszi rosszá. Ellentétben a modernizmus zászlóshajójával, az evolúciós elmélettel, amelynek veleje szerint a „világ” alapvetően rossz, ahol „ember embernek a farkasa”, ami miatt az élet értelme tulajdonképpen a „győzelemben” keresendő, minden egyéb szempont ez alá rendelődik. Be kell vallanunk, hogy számunkra az az értékesebb és izgalmasabb az emberben, ami kiemeli az állatvilágból – az üdvözülés lehetősége –, és nem az, ami esetleg, ne adj Isten, az alá csúszthatja: „Ádám: Mi eszme az, mely a széles világot Eggyé olvasztja (...)? (...) (A gyermekeket el akarják vinni. Éva ellenáll.) (...) Az aggastyán:(...) Ha a család előítéletét éledni hagyjuk, rögtön összedül minden vívmánya a tudománynak” (Madách Imre: „Az ember tragédiája”, Tizenkettedik szín.

Phalanster). Az ember (mulandó lélek), amikor a legmagasabbra tör (Isten utánzása), akkor gögje (hübrisze) által valójában a mélybe hull, tehát a hangoztatott célkitűzéseknek az ellenkezője valósul meg. Másképp fogalmazva, a szakralitás a földi különbségek figyelembevételével és tiszteletével alakítja ki az égi egység felé irányuló, nyílt társadalomszervező rangsorát (hierarchiáját), összhangban az Ananda Kentish Coomaraswamy által írtakkal: „*A Legfelsőbb Lényeg természetesen egységes, de a Megnyilvánulásban mindig jelen van a sokféleség.*” Míg a modernista elképzelésekben minduntalan felbukkan, hogy egyfajta „földi Paradicsom” megvalósításának érdekében az lenne a legüdvösebb, ha komoly erőfeszítéseket tennénk annak érdekében, hogy a feje tetejére állítsuk a Világegyetem rendjének megfelelő – imént idézett – felállást. Például valószínűleg lámpással kellene keresnünk azokat a nyugati felebarátainkat, akik nem lelkes hívei a „szabadság, egyenlőség, testvériség” jelszavaknak. Azonban, ha tüzetesebben megvizsgáljuk a gyakorlatot, könnyen az alábbiakra bukkanhatunk: Szabadság: Ha mindent szabad, akkor a legerősebb, legkörmönfontabb, leggátlástalanabb, legaljasabb győz (Fjodor Mihajlovics Dosztojevszkij: „*Ördögök*”). Egyenlőség: „*Mindenki egyenlő, de vannak egyenlőbbek.*” (George Orwell: „*Allatfarm*”). Testvériség (tolerancia): Ha nem különböztethetjük meg a farkast a báránytól, az melyiknek előnyösebb?

Ezen ellentmondásoktól hemzseggő, elmocsarasító helyzetet az is érzékelteti, hogy a nyugati világ vagyonának tekintélyes része tulajdonképpen őt, alapvetően hitelezéssel, kamatszédéssel és pénzügyi műveletekkel foglalkozó ember kezében összpontosul, akik valamilyen rejtélyes okból, szinte valamennyien rendíthetetlen hívei a „szabadság, egyenlőség, testvériség” elveknek. Ebből kifolyólag elkötelezett háttértámogatóinak tűnnek azon – a „jó” és a „rossz” földizmus (globalizmus) között egyfajta hamis törésvonalat képező – környezetvédő, szélsőbaloldali („antifa”), valamint „korrupció-ellenes” csoportoknak, akik szenvedélyes főcsoportjaikat különös módon éppen azokra mérik, akik ellen-súlyozni szeretnék az Új Világrend (New World Order) – néhol giccsbehajló – szivárványszíneiben mutatkozó, ám lényegiségében nagyon is szürkének tűnő viharfelhőjének zűrzavart keltő nyomulását. Talán nem véletlen, hogy a fenti hármas jelszó ahhoz a francia forradalomhoz kötődik, amikor is 1793-ban kinyilvánított a szakrális vallási hagyomány eltörlése, és a modernista hagyomány látásmódjának megfelelő Ész-kultusz trónra emelése.

Ezen jelenségek lehetséges okáról Platon a következőket írja „*Kritiasz*” című művében:

„*Amikor az emberek isteni természete lassanként kimerült, amennyiben lassanként keveredett az emberi természettel, és az emberi természet túlsúlyra vergődött az isteni felett, akkor az emberek megromlottak. A bölcsek látták, hogy rosszak lettek, de a nem bölcseknek úgy tetszett, hogy elérték az erény és a bölcsesség csúcspontját, holott csak a gazdagság és a hatalom utáni esztelen vágyakozással voltak eltelve.*”

A tagadás tagadása

„*Amit Mária kent be és kötött be,
a sebet az a szép nő, aki lába
előtt ül itt, nyitotta és ütötte.*”

(Dante: „*Isteni Színjáték*”. *Paradicsom*.
Harminckettedik ének. Ford.: Babits Mihály)

Az Atyaisten megkönyörül teremtményén, és ébresztőként a Szentlelket küldi az önistenítő érzékszervi világba. Danténak Szent Bernát – a Templomos Rend alapítója – mondja el a titkot: A „szép nő”, Éva bűnét, Szűz Mária teheti jóvá. Ha az alvó Föld felébred, létrejöhet a Szent Nász (vö.: Szervátiusz Tibor: „*Nap és Hold szerelme*” című kőszobrával), megszületik a Világkirály, az égi lajtorja, Krisztus (a felemelt Élet fája; a turano-sumér Nimród; a turano-egyiptomi Amon-Ré Napisten Fáraója), aki közvetít Ég és Föld között. (Többek között Schelling is amellet tör lándzsát, hogy a „kinyilatkoztatás” előtti „sokistenhitű” vallások különféle „istenei” lényegében Ugyanannak az arcai, tehát valójában szintén egyistenhitek.) A másik lehetőség, hogy a mulandó lélek még mélyebben elalszik, amiből kifolyólag egyfajta ellenségnek látja a halhatatlan lelket – a Legfelsőbb Lényeg földi arcát –, így harcolni kezd ellene (vö.: Széth harcát Hórusz ellen), holott, mint Simone Weil írja „*Izrael*” című tanulmányában: „*Ugye a legnagyobb szerencsétlenség, ha Isten ellen hadakozunk, és nem győzetünk le?*”

A Nap, főképpen férfi minőség és általában Szentlélek helyzetben található, de van, amikor a Világkirály jelképes megjelenítője a különféle ábrázolásokon, ritkábban az Atyáé. Természetesen létezik modernista formája is, ami jobbra egyfajta fényistenítésben fejeződik ki (vö.: Ehnaton fáraó világos-sötét, principálisan dualista Aton kultuszával). A Föld alapvetően Hold, női minőség, de olykor férfialakban is megjelenítődik. Ilyen például Dionüszosz, aki, mint Isten szolgálója, kedélyes termékenységjelkép, szemben fellázadt, önistenítő arcával, a fékevesztett Liber-rel, amelynek bacchanáliáit, szétszóró (diabolikus) fesztiváljait Kr. e. 186-ban betiltották Rómában, mivel úgy látták, hogy fenyegetik az ország szilárdságát. A nagy szakrális vallásbölcse, Hé- rakleitosz e tárgyban a következő megközelítés-

sel szolgál: „De ugyanaz Hádész és Dionüszosz, akinek örjöngenek és rajonganak.”

A tűzkultuszokban is kifejeződik a Föld kétféle minősége. Egyfelől gondolhatunk például az alvilág félszemű kovácsára, Héphaisztoszra vagy a pokol tüzére. Másfelől pedig, amikor az ammonita turano-egyiptomi beavatott Pithagoraszt azt mondja, hogy „minden jelenség ugyanannak a tűznek a szikrája”, illetve az elgöngyösödött turano-ión epheszosi Artemisz-kultusz követőjeként (vö.: Huszka József: „A magyar turáni ornamentika története”) a már említett Hérakleitoszt „a tűz filozófusának” nevezik, akkor ez alatt alighanem a felébredt Földanya, azaz Szűz Mária (a turano-szkíta Babba Mária vagy Boldogasszony; a turano-sumér eredetű, sémita-sumér Istár-Mami) szellemiségének tiszteletét értik, amely tovább él például az iszlám félhold jelképben is. Mint Kajguszuz Abdál „Bolondok könyve” című művének Utószavában a fordító, Sudár Balázs írja: „Az iszlám hagyományban a »Sátán« a világi gondolkodás jelképes figurája. Ő az, aki személyes vágyával megtöri az egységet. Miatta kell az emberiségnek hosszú utat bejárnia, míg visszatalál a forráshoz, Istenhez. A Sátán paradox módon segítőként jelenik meg, ármánykodásával éppen azokra a gyengeségeinkre hívja fel a figyelmet, amelyek az Istenhez való visszatérést akadályozzák.” (Vö.: Madách Imre: „Az ember tragédiája” című művel.)

A csíksomlyói zarándokltról éppen hazatérő Horváth Hilda egy beszélgetés során említette, hogy a Pünkösödöt sokan „tűzes ünnepnek” mondják. A Szent Rózsa kinyílt, a Föld virágba borult, Szűz Mária nászra lépett a Szentlélekkel. Ez a felfogás gyakran köszön vissza a honvisszafoglalás előtti ősidőkben is, amely tovább éltetődik a népi hímezéskincsben: Az életfa, virágfa (Világkirály) alatt csókolózó madarak (az Atyaisten a háttér), ami a Csodaszarvas-ábrázolásokon is felfedezhető: az agancs két szára égő gyertyákkal, fölötte a Világkirály helyzetben lévő Nappal, benne néhol keresztel. Ennek szintén a messzi múltból kibontakozó változata a vízszintes helyzetű Holdsarló, ölében-fölötte a Nappal, amely jelkép nemcsak az eurázsiai pusztán,

hanem hatósugarában, az indoíráni-mezopotámiai-egyiptomi, valamint a távol-keleti területeken is igen elterjedt volt. Ugyanezen szakrális őshagyománynak megfelelő egyistenhit figyelhető meg például a hozzávetőlegesen háromezer éves ázsiai hun hajdíszen is: az életfa (Világkirály) alatt két ló harapdálja egymást. Ez az ábrázolás úgynevezett „átmenti jellegű”, mert nem tudhatjuk, hogy nászra kívánnak-e kelni (vö.: Szentlélek és Szűz Mária), vagy harcolnak egymással (vö.: Hórusz és Széth).

„A törvény abban a pillanatban sérül, mielőtt az eredetét képező princípiumot megtagadják; megsértői azonban nem tudják a törvényt teljesen megsemmisíteni, és így az ellenük fordul. Ily módon a rendezetlenségből újra rend lesz, amellyel semmi sem képes szembehelyezkedni, hacsak nem látszólag és illuzórikus módon.” (René Guénon: „Szellemi Tekintély és Időbeli Hatalom”)

